

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 4 / 1989

1.10.1989

43. vuosikerta

Sisältö:

Suomi vakaasti pronssikannassa	1	Tehtäväkirjoja	12
Bournemouthin tehtäväkongressi	5	Tarkennuksia WCCT-kilpailun teemoihin ..	13
Ratkaisijamest.kilpailun lopulliset tulokset	5	Kansainvälisiä laadintakilpailuja	14
Aarne Dunderin muistokilpailun tuomio	6	Menesynejitä oivalluksia	15
FIDE-Albumi 1983-85	7	Tehtävälehtien tilaukset	16
Satakunnan alaostaston 25-v. kilp. tuomio	7	Syyspäivät	16
Laatijan päiväkirjasta I	10	ST:n tehtävällat	16

SUOMI VAKAASTI PRONSSIKANNASSA Perkonojan mitaliketju yhä katkeamaton

Neuvostoliittolaisten ratkaisijoiden paluu tapahtui FIDEn tehtäväkongressissa Bournemouthissa näyttävästi. Naapuriin menivät nimittäin molemmat kultamitalit. Suomikaan ei jäänyt ilman mitalieita, vaan menestyksestä saivat nauttia sekä ratkaisijat että laatijat.

Bournemouth Etelä-Englannin rannikolla oli iha-na kohde sekä Caissan että auringonpalvojille. Kongressihotellimme sijaitsevat jyrkän rantatörmän päällä, jonka alla kaarsi kymmeniä kilometrejä pitkä vuoroveden huuhtoma hiekkaranta. Kun sää oli vielä koko viikon erinomaisen epäenglantilainen, oli seuralaisten viihtyvyys taattu.

Englantilaiset isännät olivat järjestäneet ohjelman yhteisen teeman ympärille. Tämän vuoden kongressissa juhlittiin suuren brittiläisajan T.R.Dawsonin syntymän 100-vuotismuistoa. Tämä

näky esimerkiksi laadintakilpailuiden ja lukuisten luentojen teemoissa, joita pidettiin iltamyöhään asti.

Satushakin erävoitto oli myös muutaman alkupäivän ajan jatkunut satutehtävien ratkaisukilpailut, jotka olivat tavalliselle apumatintarrastajallekin melkoisia mielikuvituksen tuotteita - tosin lähes puolet tehtävistä osoittautuivat tavalla tai toisella virheellisiksi - tietokoneiden valta kun eivielä kovin syvälle tällä alueella ulotu.

Suomalaisten iskujoukko FIDEn tehtäväkongressissa Bournemouthissa 19.-26.8.1989 oli jo tavan mukaan vahva. Brita ja Jan Hannelius, Hannu Harkola sekä Riitta, Henna ja Harri Hurme muodostivat etujoukon, jota seuraavana päivänä täydensivät Sirku ja Timo Kallio sekä Jorma Paavilainen ja Pauli Perkonoja. Raimo Heikkilä saapui muutaman päivän myöhemmin mukaan

tehtäväjuhltaan.

Suomalaisten suurimmat toiveet olivat tietysti jälleen ratkaisukilpailuissa. Maanantain avoin kisa on ollut perinteinen kenraaliharjoitus ja ennakkopaineita luova tilaisuus. Vanha taika on, ettei sen voittajasta tule varsinaisen MM-kisan sankaria. Niin kävi nytkin.

Mukana oli peräti 54 ratkaisijaa. Sveitsin hyvä tulos lupaili yllätystä, vaikka voitto menikin J.Mestelille (Iso-Britannia). Suomalaiset jäivät selvästi kärjestä Avoimessa ratkaisukilpailussa pisteitä sai MM-kisasta poiketen siirtoluvun mukaan.

1.	J. Mestel (GB)	35
2.	R. Baier (Sveitsi)	33
3.	M. Caillaud (Ranska)	31
4.	G. Jevsejev (NL)	29
5.	O. Comay (Israel)	28
6.	A. Zude (L-Saksa)	28
7.	P. Perkonaja	27
8.	A. Steinbrink (L-Saksa)	26
9.	M. Pfannkuche (L-Saksa)	26
10.	T. Maeder (Sveitsi)	25

14.	J. Paavilainen	20
23.	H. Hurme	17
43.	T. Kallio	8

MM-ratkaisukilpailu alkoi tiistaina. Siihen toi uutta eloa neuvostoliittolaisten paluu. Siellä oli tänä vuonna ensi kertaa pidetty järjestelmälliset osavaltioiden karsinnat ja valtakunnallisen loppukilpailun parhaat pääsivät edustamaan shakin suurvaltaa MM-kisoihin. Ja tulosta oli aavistettavissa.

Kuten aina, alkoi ratkaisukilpailu taas shokilla 2-siirtoiskierroksella. Ainoastaan Länsi-Saksa ja Sveitsi olivat maksimissa ensimmäisen 20 minuutin jälkeen. Kaikki suomalaiset istuivat täyden ajan, mutta Perkonaja selvitti kuitenkin onneksi kaikki kolme tehtävää. Paavilainen oli tyytyminen kahteen, kun taas Hurme ja "turistiratkaisija" Kallio selvitivät vain Dawson-tyyppisen novotyn.

Seuraava kolmisiirtoiskierros meni odotusten mukaan, mutta lopputehtäväkierroksella tuli jälleen kylmää veittä niskaan ja reilusti pahin ongelma tuli helppokon näköisen kuningas-lähetä - ikiliikukujan kohdalla. Valkean kolmannessa siirrossa ollut ovela välisiirto ei juolahtanut kenenkään mieleen - Hurme oli lähimpänä oikeaa, mutta kun

ei... Perkonaja jäi 11/15 pisteeseen, Paavilainen sai pisteen vähemmän. Vain Arno Zude (BRD) sai lopputehtäväkierrokselta maksimin.

Ensimmäisen päivän jälkeen Länsi-Saksa oli selvässä 5 pisteen johdossa, Neuvostoliitto toisena ja Suomi kuitenkin kolmantena pisteen itänaapureita jäljessä. Pauli oli hyvin mitalivauhdissa mukana, Arno Zude kärjessä, kuten useana vuonna aikaisemminkin ensimmäisen päivän jälkeen.

Pienoinen yllätys koettiin, kun tehtävien mallivastauksista puuttuivat kaikki lähdetiedot. Ratkaisun kohteena oli nimittäin pelkästään aikaisemmin julkaisemattomia tehtäviä, jotka aikanaan tulevat ilmeistymään ensipainoksina eri shakkilehdissä (siksi niitä ei voi vielä monisteesta julkaista)! Tämä on saavutus, johon ei aikaisemmin ole tietääkseni yllettykään.

Toinen ratkaisupäivä alkoi apumattikierroksella, joka oli kenties helpompi kuin monesti aikaisemmin. Niinpä kärkipään joukkueiden väliset erot pysyivät ennallaan. Monisiirtoisissa tehtävissä Länsi-Saksa kasvatti etumatkaansa pahimpiin kilpailijoihinsa vielä yhdellä pisteellä ja peli oli vain viimeisen kierroksen sinettiä vailla valmis. Vai oliko?

Ratkaisusalissa istui totisia kilpailijoita. Käytännössä ainoastaan yksi ratkaisija poistui salista ennen täyttä aikaa - tuleva maailmanmestari. Suomalaisen toivo Perkonaja sai yhden tehtävän, samoin Paavilainen, Hurme sentään kaksi. Mutta sitten joukkuepelin ratkaisuun: länsisaksalaiset saivat tällä itsemattikierroksella 11 pistettä, kun taas neuvostojoukkue peräti 24 pistettä, joka vei kirkkaasti mestaruutensa. Suomen 14 pistettä ei tavoittanut lopulta pronsisijaa korkeammalle. Kilpailun kiristyessä on tätäkin pidettävä mainiona saavutuksena.

Vaan tulostaululla oli henkilökohtaisissa tuloksissa murheellista: maailmanmestaruus meni uudelle lupaukselle G.Jevsejeville, hopea A.Zudelle. Sitten oli kolme ratkaisijaa pisteen sisällä, joista Perkonaja vasta viidentenä. Suuri Ratkaisija näytti ensimmäisen kerran pudonneen pois mitaleilta.

Vaan tämä ihme saa odottaa tulevaisuuteen, sillä tarkistuslaskelmat toivat Paulille oikeudenmukaisen pisteen lisää ja niin tuli taas mitali Turkuun 5 minuutin erolla ennen M.Kovacevicia (Jugoslavia). Paavilainen (63 pistettä) 14. ja Hurme (61 pistettä) 19. sijallaan jäivät tasaväkisinä hiukan arvonimittoloksista.

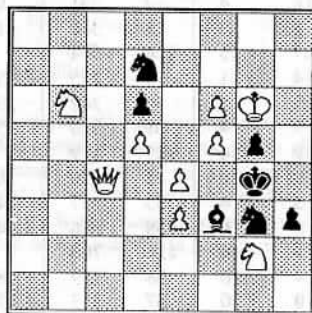
13. WCSC 1989		2X	3X	lt	aX	nX	iX	yht.	aika	sija
1	Neuvostoliitto	25	30	21	30	29	24	159	564	
	G. Jevsejev	15	15	11	15	15	15	86	256	1
	S. Rumiantsev	5	14	10	15	8	6	58	319	22
	J. Vladimirov	10	15	2	15	14	9	65	314	11
2	Länsi-Saksa	30	29	22	30	30	11	152	560	
	A. Zude	15	14	15	15	15	7	81	254	2
	M. Pfannkuche	10	15	7	15	15	4	66	313	10
	A. Steinbrink	15	10	2	15	8	1	51	347	27
3	Suomi	25	29	21	30	29	14	148	607	
	P. Perkonoja	15	15	11	15	15	5	76	291	3
	J. Paavilainen	10	14	10	15	10	4	63	316	14
	H. Hurme	5	14	7	12	14	9	61	360	19
4	Jugoslavia	25	26	16	30	29	17	143	629	
	M. Kovacevic	15	12	8	15	14	12	76	296	4
	B. Djurasevic	5	14	8	15	15	5	62	347	18
	Z. Janevski	10	9	4	15	8	4	50	333	28
5	Iso-Britannia	25	25	19	30	27	12	138	630	
	J. Mestel	10	10	11	15	14	5	65	331	12
	D. Friedgood	15	5	7	15	13	7	62	309	16
	G. Lee	10	15	8	12	13	4	62	314	17
6	Ruotsi	25	26	15	30	28	14	138	640	
	K. Widlert	10	14	5	15	14	10	68	309	7
	A. Uddgren	15	12	7	15	14	4	67	331	9
	L. Falk	5	10	8	0	5	0	28	360	41
7	Sveitsi	30	24	10	30	27	15	136	574	
	R. Baier	15	15	5	15	14	11	75	255	5
	T. Maeder	15	0	5	15	13	3	51	342	26
	M. Ott	0	9	0	15	9	4	37	310	35
8	Israel	25	28	16	27	19	14	129	579	
	O. Comay	10	15	8	15	14	10	72	226	6
	Y. Afek	15	13	8	12	3	4	55	357	24
	A. Ettinger	10	8	3	12	5	0	38	356	34
9	Alankomaat	20	22	14	30	16	14	116	703	
	D. Wissmann	10	15	4	15	14	10	68	359	8
	P. Bakker	10	7	5	15	0	0	37	353	37
	K. Versmissen	5	5	9	7	2	4	32	351	40
10	Tshekkoslovakia	25	16	19	27	15	10	112	700	
	P. Gvozdjak	15	9	9	12	10	5	60	360	21
	M. Kolcak	10	7	10	15	5	5	52	340	25
11	Puola	20	13	17	27	23	6	106	705	
	M. Banaszek	10	8	9	12	14	3	56	357	23
	B. Piliczewski	10	5	8	15	9	3	50	349	29
	W. Rosolak	10	5	1	12	5	2	35	297	39
12	Ranska	20	18	8	27	15	18	106	706	
	M. Caillaud	10	11	6	15	10	13	65	346	13
	J.-M. Lousiau	10	7	2	12	5	5	41	360	31
	L. Azemard	5	5	0	7	0	0	17	357	46
13	Belgia	20	13	11	10	6	6	66	678	
	M. VanHerck	10	9	8	5	1	3	36	345	38
	I. Vandemeulebroucke	10	4	3	5	0	3	25	351	43
	P. Petri	5	0	3	5	5	2	20	334	44

Henkilökohtaisessa kilpailussa olivat mukana:

	2X	3X	lt	aX	nX	iX	yht.	aika	sija
C. Prentos (Kreikka)	10	10	10	15	14	4	63	328	15
M. Klasinc (Jugosl.)	10	10	6	15	13	6	60	307	20
M. McDowell (Iso-Br.)	10	5	4	15	5	8	47	330	30
J. Retter (Israel)	10	5	5	12	3	5	40	359	32
T. Kallio	5	5	5	15	5	3	38	349	33
H. Axt (L-Saksa)	10	0	5	15	5	2	37	337	36
H. Zajic (Itävalta)	5	1	4	12	0	6	28	360	41

Tänäkin vuonna toki laadintakilpailuissa oli menestystä. Virallisessa pikalaadintakilpailussa oli apumattien aiheena tehtävät, joissa 2-siirron apumattissa sama valkea nappula siirtyy saman mustan nappulan vapauttamille ruudulle kummassakin siirrossa. Hurmeen ja Kallion yhteistehtävä sai 32 tehtävän joukossa 2. palkinnon. **Norman Macleod** vei kotikentällään ykkössijan.

Timo Kallio & Harri Hurme
2. p. Bournemouth TT 1989

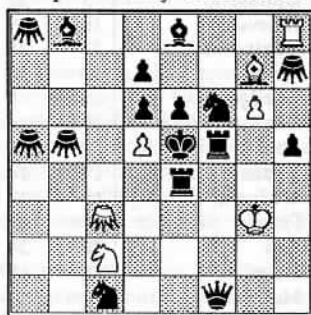
aX2

a) kuvio

b) Rd7<->Dc4

Whisky-kisassa piti laatia tehtävä (HX2), jossa kaksosmuotoon päästään muuttamalla kaikki heinäsiirret aitureiksi. Koko joukkue taisteli usean illan Kallion ja Hurmeen ideaa tehtäväksi, käytyä toisensa jälkeen näki päivänvalon - taas lisättiin nappuloita, kunnes yhteistehtävä (edellisten lisäksi Harkola, Paavilainen ja Perkonoja) viimeisenä aamuna tuli valmiiksi, voitti toisen palkinnon ja hävisi ainoastaan SM Bo Lindgrenin & SM Hans Peter Rehmin tehtävälle. Eikä muihin laadintakisoihin sitten osallistuttukaan...

H. Hurme, T. Kallio, J. Paavilainen,
P. Perkonoja & H. Harkola
2. palk. Whisky-turnaus 1989

3aX a) Heinäsirkka (H) a5,a8,b5,c3,h7
b) Aituri (A) a5,a8,b5,c3,h7

Kongressi oli nyt myös erinomainen tehtäväkirjojen hankintapaikka. BCPS:n kirjamyymälä päivysti joka ilta eikä turhaan. Mielenkiintoinen oli myös Harkolan kokoama tehtäväshakin tilastokirjanen.

Tämän vuotinen kokous oli kaikkien aikojen suurimpia. Leppoisasta yhdessäolosta laatija- ja ratkaisijaperheen kesken nautti noin 180 vierasta. Vaikka kongressi olikin paisunut yli hotellin kapasiteetin, tuli viikosta, jos ei nyt aivan sulka suomalaisten haltuun, niin ainakin uusi innostavan intensiivinen shakkielämys.

Timo Kallio

Tehtävien ratkaisut:

aX2: a) 1.Rxf6 Rd7 2.Rxe4 Rf6X, b) 1.Rxe3 Rc4 2.Rxf5 Re3X

aX3: a) 1.Tb4 Hxa5 2.exd5 Txe8X, b) 1.TT2 Ag1+ 2.Ahf3 Txb5X

BOURNEMOUTHIN TEHTÄVÄKONGRESSI

FIDE:n tehtävätoimikunnan 32. kokouksessa 19.-26.8.89 oli paikalla 25 jäsenmaasta 23. Poissa olivat vain DDR, jolla ei ole nimettyä edustajaa, sekä viime vuonna mukaan tullut Mongolia. Uusia jäsenmaiden edustajia ovat Länsi-Saksan Bernd Ellinghoven ja Neuvostoliiton Gia Nadareishvili.

Työskentely perustui useimmiten lukuisien aloitimikuntien valmistelemiin esityksiin. Nämä koontiivat täysistuntojen väliaikoina. Päätöksistä mainittakoon:

- FIDE-albumin 1983-85 tehtävät on monisiirtoisryhmää lukuunottamatta valittu.

- Uusia arvonimiä jaettiin seuraaville:

Tehtäväshakin kunniamestari: Gino Mentasti (Italia)

Kansainvälinen tehtävätuomari: Hemmo Axt (Saksan It), Roland Baier (Sveitsi), Denis Blondel (Ranska), Bernd Ellinghoven (Saksan It), Mario Figueiredo (Brasilia), Paul Joita (Romania), Vjatseslav Kopajev (Neuvostoliitto), Marian Kovacevic (Jugoslavia), Petko Petkov (Bulgaria), Nikita Plaksin (Neuvostoliitto), Jan van Reek (Alankomaat) ja Anders Uddgren (Ruotsi).

Ratkaisemisen kv. mestari: Giorgi Jevsejev (Neuvostoliitto)

Laadinnan suurmestari: Herman Ahues (Saksan It), Viktor Tsepishni (Neuvostoliitto) ja Emilian Dobrescu (Romania).

Laadinnan kv. mestari: Johanan Afek (Israel), Evgeni Bogdanov (Neuvostoliitto), Michel Cailaud (Ranska), Yves Cheylan (Ranska), Alfred Dombrovskis (Neuvostoliitto), Vladimir Erohin

(Neuvostoliitto), Toma Garai (USA), Zivko Janevski (Jugoslavia), Aleksandr Kuzovkov (Neuvostoliitto), Mihail Marandjuk (Neuvostoliitto), Viktor Melnizenko (Neuvostoliitto), Vaza Neidze (Neuvostoliitto), Franz Pachl (Saksan It), Juri Sushkov (Neuvostoliitto), Klaus Wenda (Itävalta).

- Laadinnan suur- ja kv. mestarin arvot annettiin Albumiin 1983-85 valittujen tehtävien perustella jo ennen albumin painamista.

- Laadinnan **FIDE-mestarin** arvo perustettiin. Siihen vaaditaan **12 albumipistettä**. Ensimmäiset arvot myönnetään vasta, kun FIDE on hyväksynyt uuden tittelin.

- FIDE-Albumin 1984-86 tehtävien kutsu julkaistaan tämän vuoden lopussa ja lähetyaika päättyy 1.8.1990. Eri ryhmien johtajat ja tuomarit varamiehineen nimettiin.

-4. WCCT-laadintakilpailuun osallistuu 29 maata. Seuraavan WCCT-kilpailun ryhmiä ehdotetaan vähennettäväksi kymmenestä kahdeksaan. Lisäksi ehdotetaan, että sama laatija voisi esiintyä kahden eri tehtävän laatijana kussakin ryhmässä.

- Muita keskustelun kohteena olleita asioita: koo-deksi, Albumien toimittaminen ja painatus, tehtävien valinta Albumeihin, olympialaadintakilpailut, tietokoneasiat jne.

- Seuraava kokous pidetään syyskuun lopussa 1990 Espanjan **Alicantessa**. Vuonna 1991 on tarjolla Hollanti ja Tbilisi.

RATKAISIJAMESTARUUSKILPAILUN LOPULLISET TULOKSET

Valitusajan kuluessa saapui kaksi huomautusta tehtävän 7 pisteistä sekä kolme kyselyä.

Tehtävässä 7 johtaa muunnelman 1.- e3 lisäksi 6 siirron mattiin vain 1.- h3, johon valkea voi pelata uhkauksen 2.Db8 tai 2.Tg3. Jälkimmäisen siirron ilmoittaneet Paavo Jouppila ja Pauli Perkonoja saavat tehtävästä 7 täydet 10 pistettä.

Toinen huomautus oli aiheeton, sillä muunnelmassa 1.- e3 2.Dxc3 Kd5 tulee matti jo viidennessä siirrossa (3.Txd3 e4 4.Da5+) eikä tämän jatkon esittämisestä anneta pisteitä.

Lopulliset pisteet kärjen osalta ovat:

1.	Olli Heimo	120
2.	Seppo Riihimäki	110
3.	Kari Valtonen	109
4.	Aatos Fred	101
5.	Pauli Perkonoja	100
6.	Unto Heinonen	94
7.	Terho Jaatinen	89
8.	Jorma Pitkänen	86
9.-10.	Paavo Jouppila	81
9.-10.	Tarmo Palin	81
11.	Jouko Vanhatupa	78

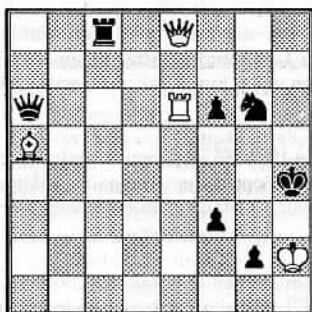
AARNE DUNDERIN MUISTOKILPAILUN TUOMIO

Kilpailu julistettiin ST:n jäsenmonisteessa 2/1988 ja laadinta-aika päättyi 27.1.89. Tehtäviä osallistui 14 kpl yhdeksältä laatijalta, joista kolme tulkittiin aloittelijoiksi ja heidän viisi tehtäväänsä kilpailivat omassa ryhmässään. Tuomarina toimi kansainvälisen lopputehtävävuomari Aleksandr Maksimovski (Neuvostoliitto), jonka lausunto on seuraava:

Lahjakkaan suomalaisen lopputehtävämiehen Aarne Dunderin muistokilpailuun otti osaa kaikkiaan 14 tehtävää. Valitettavasti näistäkin puolet osoitautui virheellisiksi.

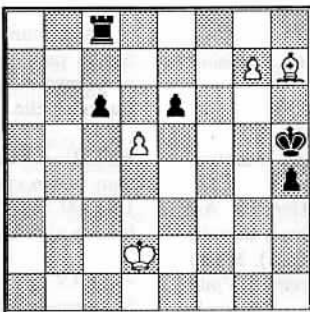
Jäljelle jääneille tehtäville esitän seuraavan arvostajakautuman:

1. palkinto
Pauli Perkonoja, Turku

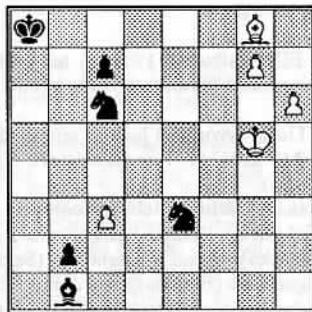
Tasapeli 4+7

2. palkinto
Hannu Sokka, Turku

Voitto 4+5

Kunniamaininta
Pekka Massinen, Helsinki

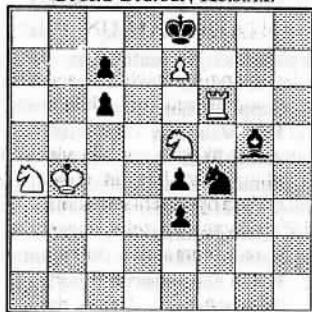
Voitto 5+5

1. palkinto Pauli Perkonoja, Turku: 1.Df7! Th8 2.Dxf6+ Kg4 3.Dxh8 g1D+! 4.Kxg1 f2+ 5.Kxf2 Da7+ Tämän shakin takia musta uhrasivahvat sotilaansa. 6.Lb6 Da2+ 7.Te2 Df7+ 8.Kg1! Lopullakin musta sai oman daaminsa turvaan ja lyö nyt rauhassa valkean D:n. 8.- Rxb8 9.Tg2+ Kh5 10.Th2+ Kg6 11.Ld4! On syntynyt varsin mielenkiintoinen tilanne. Pelin kuluessa musta daami ja kuningas ottivat ruudut f7 ja g6 ratsultaan ja niinpä se joutuu lyödyksi. 11.- De6 12.Lxh8 ja tasapeli on ilmeinen. Omaperäinen mustan ratsun vangitsemisidea.

2. palkinto Hannu Sokka, Turku: Rauhallisen alkupelin 1.d6 h3 2.d7 Td8 3.g8D Txg8 4.Lxg8 h2 jälkeen seuraa kaunis lähettimänööveri 5.Lf7+ Kg4 (5.- Kh6 6.d8D h1D 7.Dh8+) 6.Lh5+! Kf4 7.d8D h1D 8.Df6+ Ke4 9.Dxc6+ Kf4 10.Df6+ Kg3 (10.- Ke4 11.Dxc6+) 11.Dg5+ Kh2 12.Df4+ Kg1 13.De3+ Kh2 14.Lf3 Dg1 15.Dh6+ Kg3 16.Dg5+ Kh2 ja lopuksi seuraa vanha tuttu matti 17.Dh4X.

Kunniamaininta Pekka Massinen, Helsinki: 1.Ld5 Lh7 2.Le4! (2.- Lxe4 ei tarvitse pelätä, sillä 3.g8D) 2.- Lg8 3.Lxc6+ Ka7 4.Le4 Rd5 ja nyt seuraa mR:n vangitseminen 5.c4 Re7 6.Kf6 Re8 7.e5! ja mustan sopii antautua, sillä 8.h7 on väistämätön.

Maininta
Bruno Breider, Helsinki

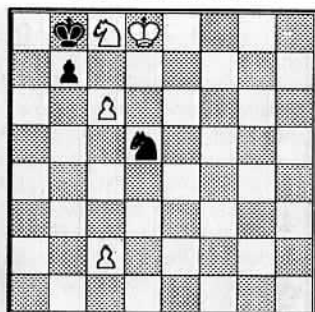
Voitto 5+7

Maininta Bruno Breider, Espoo: 1.Tf8+ Kxe7 2.Txf4 e2 (2.- Lxf4 jälkeen on jatkona 3.Rg6+ Kd6 4.Rxf4 Ke5 5.Re2 voittaan) 3.Rg6+ Kd6 4.Txe4 Ld2+ 5.Kc4 e1D 6.Txe1 Lxe1 7.Re5 ja on päädytty asemaan, jossa mL:n mikä tahansa siirto johtaa sen menettämiseen R-haarukalla ja valkea voittaa Troitskin mukaan.

Vähemmän kokeneilla laatijoilla tuli kilpailuun 5 tehtävää. Kaksi niistä oli virheellisiä.

Palkinto

Jorma Pitkänen, Lahti

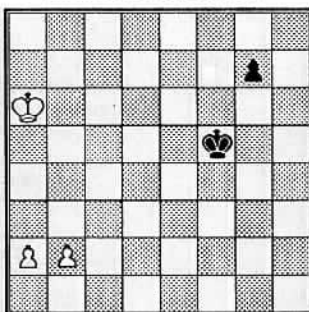

Voitto

4+3

Maininta

Kenneth Solja, Helsinki

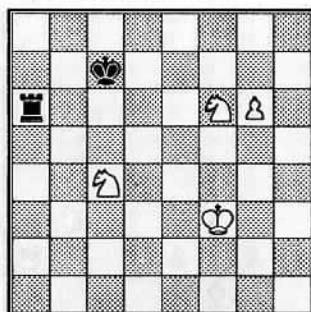

Voitto

3+2

Maininta

Tarmo Palin, Tampere

Voitto

4+2

Palkinto **Jorma Pitkänen**, Lahti: Hyvän alkupelin 1.Rb6! Rxb6 2.c7+ Ka8 jälkeen seuraa hätäilemätön, tarkka sotilassiirto 3.c3! (kiireinen 3.c4? Ka7 4.c5 Ka8 5.cxb6 johtaa mustan kannalta pelastavaan pattiin) 3.- Ka7 4.c4 Ka8 5.c5 Ka7 6.cxb6+ Nyt musta ratsu lyödään shakilla eikä pattia tule.

Maininta **Kenneth Solja**, Helsinki: 1.Kb5 g5 2.Kc4 Ke4 Valkea houkutteli mK:n e4:ään voidakseen korottaa a-sotilaansa shakilla. 3.a4 g4 4.a5 g3 5.a6 g2 6.a7 g1D 7.a8D+ Kf4 8.Df8+ Ke4 9.De7+ Kf3 10.Df6+ Ke4 11.De6+ Kf4 12.Dd6+ Kf3 13.Dd5+ Ke2 14.De4+ voittaen, koska D-vaihto on väistämätön.

Maininta **Tarmo Palin**, Tampere: Tässä tehtävässä suola on ensimmäisessä siirrossa. 1.Rb6! Txb6 2.Rd5+ Kd6 3.Rxb6 Ke6 4.Rd5 voittaen.

Toivotaan, että nuorilla aloittelevilla laatijoilla jatkossa on menestystä myös suurissa kilpailuissa.

Aleksandr Maksimovski

Kv. tehtävätuomari

Zagajnovo 2. syyskuuta 1989

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä viimeistään 15.11.1989 osoitteeseen Hannu Harkola, Ampujantie 18, 00700 Helsinki.

FIDE-ALBUMI 1983-85

Ennakkotiedot seuraavaan Albumiin valituista tehtävistä kertovat, että suomalaistehtäviä on 16:

Jan Hannelius 2 (albumipisteitä 46)
Unto Heinonen 7 (19,5)

Harri Hurme 1 (6,17)
Matti Myllyniemi 5 (69,83)
Tapani Tikkanen 1 (6,5)

Monisiirtosryhmän tiedot puuttuvat vielä.

SATAKUNNAN ALAOSASTON 25-VUOTISLAADINTAKILPAILUN TUOMIO

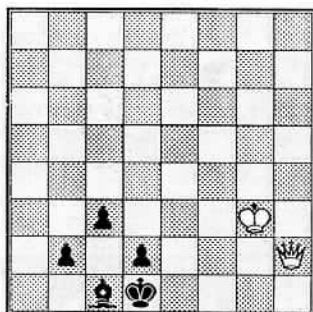
Kilpailu julistettiin jäsenmonisteessa 4/1988 ja laadinta-aika päättyi 31.3.1989. Kilpailun luottamusmiehes **Veikko Valo**ltä saimme tuiki tavaksemme 45 anonyymiä tehtävää, jotka tehtävälueittain jakautuivat seuraavasti: nX 4, 3iX 2, riX 5, 2aX 2, 3aX 6, naX 15 ja lopputehtäviä 11. Kukaan osanottajista ei ollut ilmoittautunut vasta-alkajien ryhmään.

Isemattilaadinnalle vaadittava materiaali 2+5 napulaa ei juuri näköaloja tarjonnut. Myöskään lyhy-

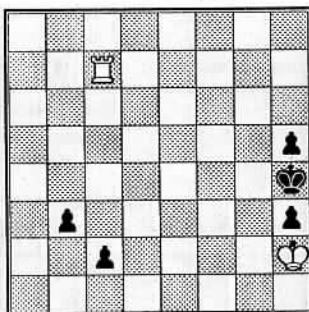
et matti- ja apumattitehtävät eivät ole kiitollisia minimaali- + miniatyrimateriaalilla laadittavia.

Satakunnan tehtäväkerho voi olla ylpeä juhkakilpailustaan, sillä vaikka haaviin ei huippusaalista osunutkaan, paljon hyviä tehtäviä sentään. Tuomarien tehtävä erityyppisten tehtävien vertailussa ei ollut helppo, ja esitämmekin tuomiomme hyvin tietoisina siitä, että muut olisivat voineet päätyä toisenlaiseen tulokseen (T = tarkastettu kokonaan tietokoneella):

Jouko Meretoja, Pori

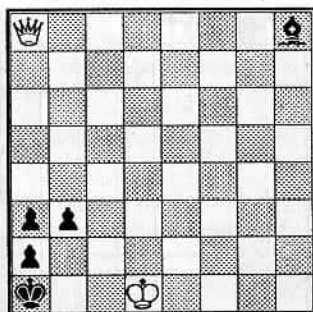

7 siirron matti

1. - 3. palkinto
Jorma Pitkänen, Lahti

Tasapeli

Jorma Pitkänen, Lahti

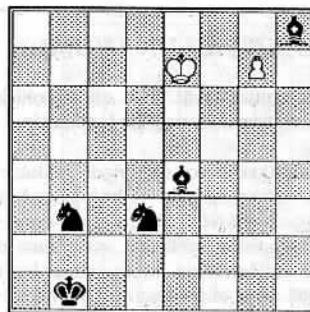
8 siirron matti

1.-3. palkinto Jouko Meretoja, Pori: Vanhanaikainen monisiirtoinen, jossa on peräli kolme tyystin erilaista täyspitkää muunnelmää. Nautittava, välillä shakkauksin, välillä hiljaisin siirroin etenevä ratkaisijaystävällinen tehtävä. Alun väkivaltaisuus heikentää taiteellista vaikutelmaa. Ratkaisu: 1.Dh7! sp. 1.- b1D 2.Db1: Ke2 3.De4+ Kd1/Kf1 4.Kf2/De3 Lb2/d1R 5.Db1+/Dd3+ Lc1/Ke1 6.Db3+/KE3; 2.- c2 3.Db7 La3 4.Dh1+ Ke2 5.Df3+ Ke1 6.Df2+, (T)

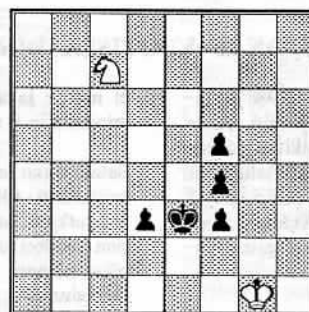
1.-3. palkinto Jorma Pitkänen, Lahti: (=) Hyvin omaperäiseltä vaikuttava mattitehtävänomainen lopputehtävä. Päämuunnelmien välitettävää lyhyttä kompensoi upea peli syvyyssuunnassa: teemaattiset houkutukset pienkorotuskumouksineen ja mallipatteineen. Ratkaisu: 1.Tg7 b2 2.Tg6!! (2.Tg8? c1L! 3.Tb8 Lf4+; 2.Tg3? c1R! 3.?: 2.Tg1? c1L,R 3.Tc1: bc1R:!) c1D,T/c1L,R 3.Tg4+/Tb6.

1.-3. palkinto Jorma Pitkänen: (8 X) Kilpailun ainoa vakuuttava looginen tehtävä, jossa vD pakottaa tarkalla hidastusmäänöörillä mustan pelaamaan haitallisesti 1.- b2. Rungas houkutuspelejä korostaa vD:n aktiivisuutta koko laudalla. Raakaa mLh8:n lyöntiä kompensoi mustalle tarjoutuva korotusmahdollisuus. Pelimäisen tuntuinen loppu tarjoaa lisää erehtymismahdollisuuksia (3.Dg8? Ka1!, 3.Dd4? a1R!) ja taloudellisen matin. Ratkaisu: 1.Dh8:+? Kb1! 1.Dc6? b2! (1.Kd2? Lc3+! 2.Kc3: b2) 1.Dc8! b2 2.Dh8: Kb1 3.Kd2 a1R 4.Dg8 Rc2 5.Dg1+ Re1 6.De1:+ Ka2 7.Kc2 (T siirrot 3.-8.)

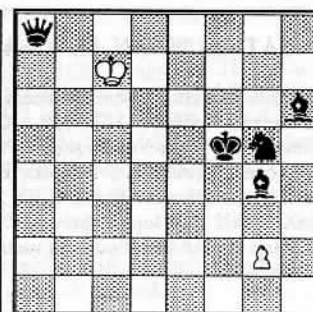
1. kunniamaininta Jorma Pitkänen: Löytö, joka on toivottavasti omaperäinen. Harvinainen materiaaliyhdistelmä poikii harvinaista peliä: valkean pienkorotus jo 1. siirrossa kaukana mK:sta. VK:n ja mLc4:n roolit dualin estäjinä ja siirtojärjestyksen tarkka määräytyminen ovat

1. kunniamaininta
Jorma Pitkänen, Lahti

4aX

2. kunniamaininta
Jorma Pitkänen, Lahti

Tasapeli

3. kunniamaininta
Hannu Sokka, Turku

5aX b) mKf5->f6

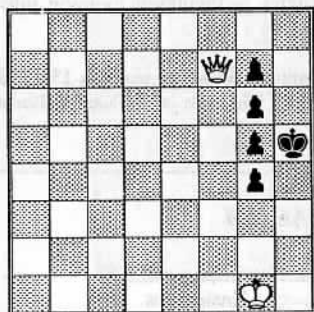
ilahduttavia yksityiskohtia. Ratkaisu: 1.Rbcl g8R
2.La1 Rf6 3.Rb2 Rd5 4.Lc2 Rc3X.

2. kunniamaininta Jorma Pitkänen: Tehtävän pääsisältönä ovat mustan voitonrytykset 3.- f2+ ja 5.- Kd1 ja niihin liittyvä valkean houkutuspeli f2:ssa, jotka motivoi tempotaistelua. Jäntevä luomus selkein teemoin ja luonnollisin johtopelein. Huomattakoon msf5:n osuus houkutusmuunnelmassa 3.- f2+ 4.Rf2:+? Ke2 5.Kg2 f3+ 6.Kg1(3) f4(+). Ratkaisu: 1.Rb5 d2 2.Rc3 Kd3 3.Rd1 Kc2 (3.- f2+ 4.Rf2:+/Kf2:? Ke2/ Kc2 5.Kg2/Ke2 f3+ jne., mutta 4.Kf1! f3 5.Kf2: Kc2 6.Re3+ Kc1 7.Kf3:) 4.Rf2 Kc1 5.Rd3+ Kd1 6.Kf1! =.

3. kunniamaininta Hannu Sokka, Turku: Vs:n kahdenlainen tehtävä ja täysin erilaiset ratkaisut ovat hyvä vitsi, varsinkin kun mLh6 ja mRg5 ovat muuodossakin tarpeellisia (4.Dh8?). Eiväthän ne kyllä mattiasemaa kaunistaa. Ratkaisu: a) 1.Lh3 Kd7 2.Kg4 Kd6 3.Kh4 Ke5 4.De8+ Kf4 5.Dh5 g3X b) 1.Le6 g4 2.Rf7 g5+ 3.Ke7 g6 4.Lf8 g7 5.De8 g8RX. (T)

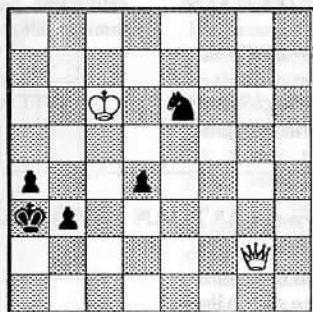
Maininnat ilman järjestystä:

Jorma Pitkänen, Lahti

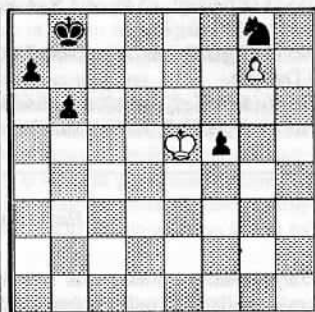
4 X

Pekka Massinen, Helsinki

Voitto

Tarmo Palin, Tampere

Tasapeli

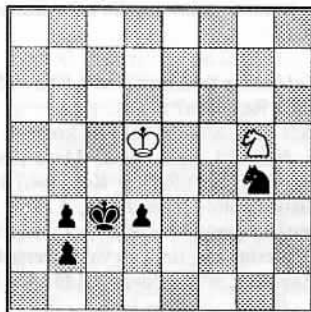
Jorma Pitkänen: Hauskaa polttopistepeliä, jossa vD vahtii mattiruutuja h3 ja h8. Suojaisasta s-muodostelmasta tulee majesteetille loppuksi kuolinpallitoo. Ratkaisu: 1.Kg2? Kh4 2.Df2+ g3,Kh5 3.Dg3(+), mutta 1.- g3! 1.De6! Kh4 2.Kg2 Kh5 3.De8. (T)

Pekka Massinen, Helsinki: Analyttinen lopputehtävä, jonka taiteellisenä huipentumana on hauska loppuasema. Statistiltaan vaikuttava mRe6 toki aiheuttaa pikkuväitteen mattiin päätyvän sivumuunnelman, ja se on loppuasemassakin

välttämätön paitimahdollisuuden 5.- Dd3+ vuoksi. Ratkaisu: 1.Kb5 (vD:n siirrot vain häviävissä aikaa) b2 2.Dc2 Ka2 3.Ka4: (3.Da4:+? Kb1 4.Kb4 Kc1 5.Da3 Kc2 6.Db3+ Kc1 7.Dc4+ Kd2 8.De1 Kc2 =) Ka1 (3.- Rc5+ 4.De5: b1D 5.Da3X) 4.Ka3 b1D 5.Dd2 voittaan.

Tarmo Palin, Tampere: Selväpiirteinen patitehtävä, jossa D-sivustan ms:t ovat ilmeisesti ainoissa mahdollisissa ruuduissaan! Mustan vastapeliä olisi saanut olla enemmän. Ratkaisu: 1.Ke6 Rh6 2.Kf6 f4 3.Kg6 Rg8 4.Kf7 f3 5.Kg8: f2 6.Kh8 f1D 7.g8D+ K-

4. kunniamaininta
Teppo Mänttä, Turku

2aX a) kuvio, b) R = L
c) R = T

4. kunniamaininta Teppo Mänttä, Turku: Yllättävän rikas 2aX oittaan huomioon materiaalirajoituksen, jonka laatija onkin näppärästi kiertänyt Forsberg-kaksosilla. Kolmas ihannematti olisi liikaa vaadittu. a) 1.Re3+ Kc5 2.Rc2 Re4X b) 1.Ld1 Ld8 2.Lc2 La5X c) 1.Tg2 Tg4 2.Td2 Tc4X. (T)

7 8.Df7+ Df7: patti.

Jätimme tuomiossa huomiotta eri syistä seuraavat tehtävät:

No 4 (Kc1/Kc3, aX4 2 ratk.): sr. 1.Kb3 Rc5+ 2.Ka2 Ra4: 3.Ka1 Rc5 4.Ta2 Rb3X.

No 5 (Kf1/Ke4, aX4 b) mLf7): korrekti tehtävä, mutta J. Mintz, 1. palk. Ideal-Mate Review TT 1985-86, aX4 Kb3,Rd7 - Kc6,Dc8,Td5,Ld6,e6 (2+5) alkusiiroin 1.Tb5, 1.Te5, 1.Dc7, 1.Lc5 ja 1.Le7 esittäen toiston 5-kertaisena ilman kaksosia samoin materiaalein, on liian vahva vertailukohde. No 6 (Ke8/Ke5, aX5): duaali 1.Lf5...4.- Lh5 5.f6 Lf7X.

No 13 (Kg7/Kh1, voitto): duaali 7.De3+ Kf1 8.Dc1+ Kg2 9.Dd2+ Kg1 10.Kh4: h1D+ 11.Kg3.

No 14 (Ke5/Kc3, tasapeli): laatijan analyysit puutteellisia, esim. miten kumoutuvat siirrot 7.Kg1 tai 13.Kg1?

No 15 (Kd3/Kg5, voitto): tehtävässä näyttää olevan pieni duaali 3.Tg6, joka lienee vältettävissä.

No 20 (Kg1/Kh8, iX8 b) vDf1 iX10): duaalit a) 3.Df8+ 4.Df7+ Kh6 5.Dg8 jne. ja b) 5.Df8+ 6.Df7+ Kh6 7.Dg8 jne.

No 22 (Ke1/Kg4, aX3): sr. 1.Kh4 Td1 2.Dg4 Kf2 3.Kh3 Th1X (T)

No 24 (Kb3/Kg1, aX4): sr. 1.Rg4 a6 2.Th1 a7 3.Lb8 ab8D: 4.Tf1 Dg3X.

No 35 (Kg1/Kb7, iX11): duaali 7.Df8+ 8.Df7+ Kh6 9.Dg8 jne.

No 36 (Kg4/Kg2, voitto): duaali 6.Dd4 Rg3 7.Dd2+.

No 38 (Ka4/Ka2, voitto): laatijan analyysit puut-

teellisiä, esim. jatko 1.De6+ Ka1 2.Ka3 d5 3.De1+ (3.Dd5: b1R+ 4.Ka4 Rc3+; 3.Df6 d4 4.Df1+ b1D) b1R+ 4.Ka4 Rc6 5.Kb5 Rb4 tai 5.Dc1 c4 vaatisi selvitystä.

No 41 (Kh1/Ka3, aX4): sr: 1.Ka4 g6 2.Tb5 g7 3.c3 g8D 4.Tfb4 Da2X ja 1.Tb4 g6 2.Lh8 g7 3.Tf3 gh8D: 4.Tfb3 Da1X.

No 42 (Kh3/Ka7, aX5): sr. aX4 1.Kb8 Kg4 2.Kc7 Kf5 3.Kd8 Ke6 4... b8DX

No 43 (Kg1/Kd4, iX9): duaalit 1.- Kc4...5.Dc3+ Kb1/Kd1 6.Dd2/Db2 7.Dc2 ja 2.- Kf6...5.Df6+ Kh5/ Kh7 6.Dg7/Dg5 7.Dg6.

No 44 (Ke1/Kg3, aX3*): sr. 1.Rf3+ Ke2 2.Rh2 Ke3 3... Tg1X.

Tuomareina katsoimme tekevämme lopputehtäville 14, 15 ja 38 eniten oikeutta antamalla laatijoille tilaisuuden joko täydentää analyysinsä tai tarvittaessa korjata tehtävänsä ja osallistua niillä johonkin toiseen kilpailuun.

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä viimeistään 15.11.1989 osoitteeseen **Veikko Valo, Koivistonpuustikko 47 B, 28130 Pori.**

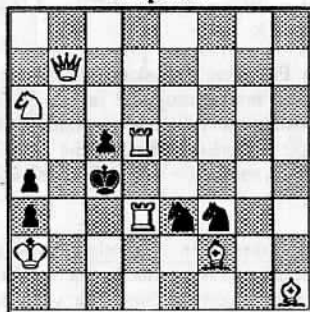
Lopuista tehtävistä monet ovat julkaisukelpoisia ja ne kaikki ovat vapaasti laatijoiden käytettävissä valitusajan päätyttyä ja lopullisen tuomion julistamisen jälkeen.

Vuorentaustalla ja Tampereella 15.9.1989
KvTT Kauko Virtanen ja TT Kari Valtonen

Harri Hurme: LAATIJAN PÄIVÄKIRJASTA I

Harjoitellessani Budapestin ratkaisukisoja varten kesälomalla 1988 tulkin erästä kahden siirron itsemättä. Se esitti ikivanhaa teemaa, jossa kahden eri mustan nappulan mielivaltainen siirto ja toisaalta jatkeutu puolustus johtivat vuorotteleviin valkean jatkoihin. J. Ricen kirjasta "An ABC of Chess Problems" (1970) totesin, että tälle löytyy englannin kielinen nimikin, reciprocal correction. Päätin yrittää oman kaksisiirtoisesta tehtävän laatimista tästä. Ensimmäinen tekele, joka toteuttaa tarkoitettua ideaa syntyi nopeasi:

A Harri Hurme 25.7.88
Ensipainos

2 X

7+6=13

1.Tb3! siirtopakko (En tunne yhtään uhkatehtävää tästä ideasta, vaikka tietenkin on mahdollista esittää idea myös uhkamuodossa.)

1.- Re3-/Rxd5 2.Txc5/Db5X,
1.- Rf3-/Rd4 2.Db5/Txc5X, 1.- axb3+ 2.Dxb3X

Ratsun mielivaltainen siirto avaa vL:n linjan joko d4- tai d5-ruutuun mahdollistaen matin. Musta parantaa peliään siirtämällä ratsunsa d5- tai d4-ruutuun estäen alkuperäisen matin, mutta pakoruudun tukinta sallii toisen mattisiirroista.

Tehtävänä tämä ei kuitenkaan ole muuta kuin raaka luonnos. Matti Myllyniemi sanoo kirjassaan "Toteutuneita oivalluksia" (1980): "Jotta vuorotte-lutehtävät vielä nykyisin olisivat kiinnostavia, on niihin saatava yllättävä alkusiirto, lisämatinmuutoksia tai tehtävä on rakennettava monivaiheiseksi, jolloin vuorottelu on vain osa sisältöä."

Kartoittaessani mahdollisuuksia vaihdoin toisen mustan ratsuista kuningattareksi. Laadinta tapahtui aluksi alkusiirron jälkeistä asemaa kehittien ajatuksena, että hyvän matriisin löydyttyä siihen saa aina jonkun alkusiirron. Näin päädyin tehtävään B.

B Harri Hurme 26.7.88
Ensipainos

2 X 12+10

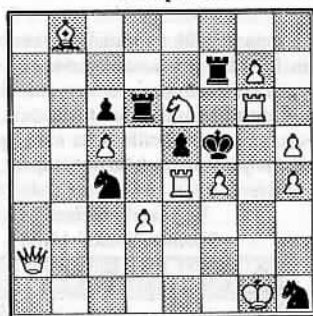
1.Dd3! sp. 1.- D-/Dxe5/Dxe6 2.Tf4/Txe5(Tf4?)/Tg5X, 1.- R-/Rxe5 2.Tg5/Tf4(Txe5?)X, 1.- L-/Ld5/Lxc4 2.Te3/Rxd4/Dxe4X 1.- T- 2.Rxg7X

Haluttuna lisänä on e5:een lyöntien jälkeinen duaalin välttö ja tietenkin myös lähetin jatkut puolustukset sopivat kokonaisuuteen. Mutta kelpollisen alkusiirron keksiminen osoittautui yllättäen mahdottomaksi. Kuvion asemassa mustalla on torjumaton shakki 1.- d3+, joka pilaa tehtävän. Luonnollinen alkusiirto olisi 1.Rg5-e6! (ja vD valmiiksi d3:ssa), mutta esim. 1.Txd4+ Kxe5 2.Te6X on vaikeasti torjuttava sivuratkaisu.

Lopulta mustan D:n käytöstä oli luovuttava ja

korvasin sen tornilla. Seuraavan vuorokauden aikana laatimistani eri muodoista chkä seuraava (C) on paras.

C Harri Hurme 27.7.88
Ensipainos

2 X 12+7

Lyövää alkusiirtoa 1.fx5! parantaa esipeli 1.- Rc4- 2.Txe5X

1.- Td6-/Td4/Txe6 2.Tf4/Rxd4/Tg5X

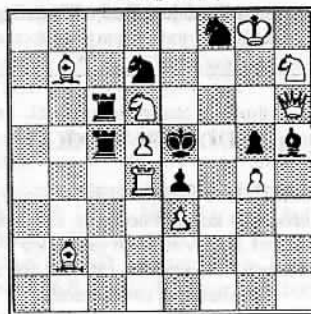
1.- Tf7-/Tf8/Txg7 2.Tf6/gxf8D/Rxg7X

1.- Rc4-/Rxe5 2.Tg5/Tf4X, 1.- Rh1- 2.Df2X

Lisänä alkuperäiseen ideaan nähden tässä on 1.- Td4 muunnelmia ja toisen tornin jatkut puolustukset. Valkean kuninkaan käyttö duaalin välttössä on tässäkin muodossa mukana.

En ollut vielä kukaan tyytyväinen alkusiirtoon, joten jatkoin vaihtoehtojen kartoitusta. Vaihdoin toisenkin mustan teemaratsun torniksi, jolloin saatoin palata asemasta B tuttuun patteriasetelmaan, sillä nyt tornit estävät patterin liian aikaiset tuhotyöt sivuratkaisun muodossa. Kuviossa D on tämän työn eräs tulos.

D Harri Hurme 28.7.88
Ensipainos

2 X 10+8

1.La3! (patteri onkin hämäästä!)

1.- Tc5-/Txd5 2.Dxg5/Txe4X

1.- Tc6-/Txd6 2.Txe4/Dxg5X

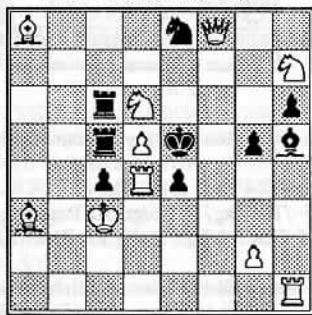
1.- Rf8-/Rg6 2.De6/Rf7X

1.- Lh5-/Lf7+ 2.De6/Rf7X

1.- Rd7- 2.Df6X

Tässä on jopa neljällä nappulalla jatkettu puolustus, tosin 1.- Lf7+ johtaa samaan kuin 1.- Rg6. Nyt alkusiirtokin oli kunnossa, mutta huomasin, että teemamattisiirrot ottivat f4-ruudun. Ryhdyin tutkimaan, voisiko mustalle K:lle antaa pakoruudun. Lopulta yritykset todella onnistuivat, kuvio E!

E Harri Hurme
Suomen Shakki 10/88

2 X 10+9

Esipeli 1.- Tc5-/e3 2.Df5/De7X

Ratkaisu 1.Dxh6!! 1.- Tc5-/Txd5 2.Dxg5/Txe4X

1.- Tc6-/Txd6 2.Txe4/Dxg5X

1.- e3/g4/L- 2.De6/Txh5/Dh2X

1.- R-/Kf4 2.Df6/Dxg5X

Tehtävä E:n sisältönä ovat mustan veräjät, kaksi esipelissä ja viisi ratkaisussa. Alkusiirron lyönti ei tunnu pahalta rikkeeltä, sillä msh6 näyttää valkean kannalta täysin harmittomalta nappulalla (estää sivuratkaisut 1.Txh5 ja 1.De7+ Kf4 2.Dxg5X).

SUOMEN SHAKKI

Suomalainen yleishakkilehti ilmestyy 12 numerona 10 kertaa vuodessa. Tehtävöastasto toimittavat Kari Valtonen ja Kauko Virtanen.

Tilauhinta vuodelle 1989 oli 160 mk.

Tilaukset osoitteeseen:

Suomen Shakki, PL 61, 04401 Järvenpää

TEHTÄVÄKIRJOJA

Jan Rusinek & Piotr Ruszczynski: **64 Polish Chess Compositions** (1989). 24-sivuinen vihkonen sisältää 41 mattitehtävää, 13 lopputehtävää ja 10 itsemattia kaikkiaan 33 laatijalta. Teksti on englanniksi. Hinta 17 mk.

3. WCCT-KILPAILUN TUOMIO (1988). 60-sivuinen vihkonen sisältää kaikki sijoittuneet tehtävät ja tuomarien lausunnot. Hinta 20 mk.

Laurent Joudon: **Les multicoups de Hans-Peter Rehm** (1989). Ranskalaisen erinomaisen tehtävälehdessä "Diagrammes" erikoisnumero 1/1989 sisältää 77 suurmestari Rehmin monisiirtoista sekä 4 liitetehtävää. Lopussa teemaluettelo. Sisällön mukaisesti ryhmitelty ja runsain kommentein varustetut tehtävät ovat hämmästyttävä näyte Rehmin taidoista yhdellä laadinnan alueella. Sivuja 40 ja hinta 20 mk.

Mala encyklopedie sachu (1989). Tshekkosloviassa on julkaistu 430-sivuinen shakin tietosanakirja, jonka yhtenä toimittajana on B. Formanek ja näin on taattu asiantunteva ja suhteellisen laaja tehtävähakillinen osuus. Valokuvia ja esimerkkitehtäviä on runsaasti. Hinta 65 mk.

Edellisessä monisteessa mainittuja kirjoja voi myös tilata. Hyvää apumattikirjaa on saatu lisää!

György Bakcsi: **Internationale Grossmeister und Meister für Schachkompositionen**, Verlag Harri Deutsch, 1988. Hinta 60 mk. (Ei varastossa.)

György Bakcsi: **Eszme és fantázia** (Idea ja fantasia), 1988. Hinta 30 mk.

Werner Speckmann: **Schachmatt in 3 Zügen - 300 Miniaturen**, 1988. Hinta 40 mk. (Ei varastossa.)

Zivko Janevski & Nikola Stolev: **The Modern Helpmate in Two**, 1989. Hinta 60 mk.

Kirjoja voi tiedustella alaosastoilta tai puheenjohtajalta. Postikulut lisätään hintoihin.

SYYSPÄIVÄT 28.-29.10.

Katso sivu 16!

TARKENNUKSIA WCCT-LAADINTAKILPAILUN TEEMOIHIN

Kilpailun johtaja E. Iwanow on ilmoittanut seuraavista tuomareiden täsmennyksistä monisteessa 2/89 julkaistuihin teemamääritelmiin:

A1 Patterin tuhoamisella tarkoitetaan sitä, että tehdään mahdolliseksi avata patteria. Musta voi palauttaa avautumismahdollisuuden (esim. Td1 sd2 - Kd8 se3 e5 1.d3 e4 2.dxe4).

Alkusiirto voi luoda uuden suoran tai epäsuoran patterin samalla, kun se tuhoaa temaattisen patterin.

Patterin tuhoamisella voidaan tarkoittaa kumpaa tahansa seuraavista tilanteista:

- valkea nappula muuttaa patterin puolipatteriksi
- patterin takanappula siirtyy pois patterinlinjalta

Jos alkusäemässä on useita pattereita, joihin liittyy esipeli- tai houkutusmatit, on ne kaikki tuhottava alkusiirroilla.

Patteri, jota peittää musta nappula, sallitaan. (Esim. La1 Rc3 - Ke5 Td4, 1.- Td8/Th4 2.Rd5/Re4)

Valkea nappula ei voi olla peittämässä patterinlinjaa. Tällainen asema on mahdollinen vasta alkusiirron jälkeen, mutta ei alkusäemässä, koska patteri on jo tuhottu (esim. Ta6 Le6 Rc6 - Kg6).

Asemassa Dd7 Rf5 - Kg4 on patterinlinja d7-g4. Alkusiirto 1.Df7 muodostaa epäsuoran patterin linjalle f7-f4. Tämä on sallittua.

Teema voidaan esittää sekä esipelissä että houkutusssä (3- vaihetehtävä).

A2 Uhkauksia voi olla enemmän kuin kaksi (2.C/D/E...X), mutta ne eivät saa olla teemasiiroja (A,B).

Siirot kuten Da6xa2 ja Da6-a2 ja Dg8-a2 katsotaan samoiksi matti- tai torjuntasiirroiksi.

B1 Jos mustan siirto x esipelissä on lyönti ja

houkutusssä x ei ole lyönti (tai päin vastoin), niin se katsotaan joka tapauksessa samaksi siirroksi.

B2 Tehtävässä saa esiintyä myös epätemaattisia muunnelmia (shakkaavia vD:n siirtoja tai muun nappulan siirtoja) tietyn mustan teemanappulan siirtojen jälkeen.

Hiljaisiksi siirroiksi, mutta ei ehkä kovin hyviksi, katsotaan myös mustan nappulan lyönnit vD:lla.

C Teemalinjan voi peittää jokin nappula. Esim. asemassa Re3 - Ke5 Da5 teemalinjalta a5-h5 on mK, mutta siirot Rd5 ja Rf5 ovat temaattisia.

D Päästö voi olla millainen tahansa. Sen jälkeinen peli ei vaikuta asiaan.

E Kahta muutosta kerrallaan ei hyväksytä, jos tehtävässä on useita muotoja.

Jos tehtävässä on useita muotoja, on matitruudun oltava kaikissa sama.

Patterimatteissa siirtyvä nappula määrittää teemaruudun.

F Päästön on oltava tarpeellinen vaatimuksen toteutumiseksi. Esim. Kc4 Dg5 Lh7sd3 - Ke5 Df5 Rd5 ...2.Dg7+ Df63.Dc7+, 2.d4+ Ke4 3.De3+ ei ole temaattinen, koska mD:lla ei ole mitään roolia teemamuunnelmissa.

Eri ryhmien yhdyshenkilöt odottavat tehtäviä:

- Ryhmät A-C (mattitehtävät): Kari Vallonen, Muroleenkatu 8 B 39, 33720 Tampere, puh. kotiin 931-183173

- Ryhmä D (lopputehtävät): Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20350 Turku, puh. kotiin 921-486187

- Ryhmät E-F (apu- ja itsematit): Hannu Harkola, Ampujantie 18, 00700 Helsinki, puh. kotiin 90-353898, työhön 90-1634142.

- Ryhmät G1 ja G2 (satutehtävät): Timo Kallio, Sirkkalankatu 6 B 16, 20520 Turku, puh. kotiin 921-325355.

KANSAINVÄLISIÄ LAADINTAKILPAILUJA

AVOIMIA KILPAILUJA

Slovakian Urheiluneuvosto julistaa **Alexander Pituk 85 JT:n** oikeaoppisille 2X:ille, jotka tulee lähettää (enint. 2/laatija) tuomarina toimivan A. Pitukin syntymäpäivään, 26.10.1989, mennessä osoitteella: Ing. Ivan Jarolin, Cernysevskeho 39/22, CS-851 01 BRATISLAVA, C.S.S.R. Tuomio julkaistaan Pat a mat -lehdessä.

Vetshernyj Leningrad 1989/90 seuraavissa ryhmissä: 2X, 3X, nX ja lopputehtävät. Tehtävät 1.7.1990 mennessä osoitettiin: Vetshernyj Leningrad, nad.r. Fontanki 59, SU-191023 LENINGRAD, SSSR; kuoreen merkintä "Shahmaty".

TEEMAKILPAILUJA

T.R. Dawsonin syntymän 100-vuotispäivän kunniaksi järjestää G.P. Jelliss (tuomari) **Aituriturnauksen** 2X:ille aituritehtäville kaikenkokoisilla laudoilla. Kaikentyyppiset aiturit käyvät, mutta eivät muut satunappulat. Kilpailu on julkinen, sillä kaikki tehtävät julkaistaan Games and Puzzles Journalissa. Tehtävät lähetettävä TRDn syntymäpäivään, 28.11.1989, mennessä tuomarille osoitteella 99 Bohemia Rd., ST-LEONARDS-ON-SEA TN37 6RJ, ENGLAND.

Wola Gulowska-89 on Kenraali F. Klecbergin shakkiturnauksen järjestelytoimikunnan organisoima kilpailu seuraavissa ryhmissä:

1. 2X, teema vapaa (tuomari: W. Tura)
2. iX2, joka esittää Iwanowin teemaa: vähintään kahdella puolustusirroillaan musta avaa valkealle nappulalle mattiruutua tai -linjaa uhkaavan linjan, jolloin valkean on tarjolla olevista jatkoista valittava se, joka eliminoi em. valkean nappulan vaikutuksen (tuomari: E. Iwanow). Esimerkkitehtävä: Waldemar Tura, Sakkelet 1988: Kh1 Dc2 Ta3 f8 Ld1 e1 Rh6 sh2 - Kf3 Da8 Ta6 Le8 Re2 se3 f4 h3, iX2. 1.Dg6! (2.Dg2+) 1.- Lxg6 2.Txf4+ (Txe3+?), 1.-Txc6 2.Txc3+ (Txf4+?).
3. Vaihdellallinen aX2 (tuomari: W. Rosolak). Tehtävät kaksin kappalein kuvioituna täydellisin ratkaisuin 30.11.1989 mennessä osoitteella: Ryszard Markowski, 21-481 WOLA GULOWSKA, POLSKA. Joka ryhmässä kolme palkintoa, ulkomalaisille kirjapalkinnot.

Shahmaty (os. Metbuat prosp., 529 kv., SU-370146 BAKU, SSSR) julistaa **G.G. Shahtahtinskyn**

(1909-87) ja **A.A. Stepanovin** (1919-87) MT:n korkeintaan 10-nappulaisille 2X:ille. Tehtävät 1.12.1989 mennessä.

Jean Bertin MT tehtäville, joissa esitetään sama idea (toisto) sekä viisto- että pysty- tai vaakarivillä seuraavissa ryhmissä: 2X, 3X, nX, lopputehtävät, aX, iX ja satutehtävät. Kilpailun järjestää ranskalainen tehtävälehti Phénix ja sen tuomitsevat M. Caillaud, J.M. Loustau ja J. Rotenberg. Tehtävät 31.12.1989 mennessä osoitteella D. Innocenti, 4 rue de Rivoli, F-75004 PARIS, FRANCE). Esimerkkejä: David Shire, 5. main. The Problemist 1987/I: Kh8 Dh7 Ta6 Lb2 e2 Ra4 se5 f4 - Kd5 Td1 La8 Re8 se5 e6. 2. X. 1.Rb6+? Kc6! 2.Rd7+ Txd7, 1.Rc3+? Kd4! 2.De4+ Lxe4, 1.La1! (sp.) 1.- Lc6/Td4/Lb7/Td1 2.Rb6/Rc3/Dxb7/Dxd3X sekä N. Rutberg, Nya Dagligt Allehanda 29.6.1924: Ka1 Dh3 Td6 d7 - Ka7 Db7 sh4. 3. X. 1.Tf6! (sp) 1.- Ka8/Kb8 2.Dg2/Db3.

Kalininskaja pravda (os. Studentsheskyj per. 28, SU-170000 KALININ, SSSR) julistaa **V. Mironov 70 JT:n** 3X:ille, joissa vK tekee alkusiirron. Tuomari: V. Mironov. Viimeinen lähetyspäivä 1.12.1989.

Bellinoni - Faria Festival. Brasilian tehtävähdistys UBP julistaa C. Bellinonin (s. 10.8.1919) ja O. Farian (s. 1929) juhlakilpailun kahdessa ryhmässä: A. 2X, jossa mK:n siirtyessä ei uhkausta torju pakoon pääsy vaan muu strategia (linjan avaus tms). Temaattisia houkutusia arvostetaan. Esimerkki C. Bellinoni, suositus De Waarheid 1984 (muunnos): Kf2 Dg3 Ta5 a6 La7 d7 Re4 h3 sb2 c4 d3 f6 h5 h6 - Ke5 Db6 Ta4 h7 Lb8 Rb3 f4 se5 e7 f7 (14+10), 2X, 1.Rxc4! (2.Dxf4X) 1.- Kd6 2.Lxb8X (2.Dxf4+? e5!), 1.- Kd4 2.Rxb3X (2.Dxf4+? Lxf4!), 1.- Kxf6 2.Dg5X (2.Dxf4+? Lxf4!). Tuomari: Bellinoni. B. aX2, jossa valkea ja/tai musta päästää suoraan jonkin nappulan. Esimerkki O. Faria, Problemas 1964: Kh1 La6 Rg2 h5 - Ke4 Th6 sd4 e5 f3 f6 g6 h7, aX2. Vaihdelma: 1.- Kgl 2.f5 Rf6X, raikaisu: 1.g5 Le4 2.Tg6 Rg3X. Tuomari: Faria. Lähetysosoite: M. Pekelman, Rua Franca 266, CEP 01446, Sao Paulo, Brazil viimeistään 31.12.1989. Korkeintaan 3 kp/laatija!

Talip Amirov MT miniatyyritehtäville - 3X (tuomari E. Fomitshev), 4X (M. Kuznetsov) ja lopputehtäville (V. Kovalenko) - ja 8-nappulaisille 3X:ille (J. Fokin). Turnauksen järjestää Magadanskyj komsomolets (os. ul. Proletarskaja, SU-685000

MAGADAN, SSSR), ja lähety aika päättyy 10.2.1990.

Mat-lehden 20. TT; teema: valkean kolme siirtoa - 1. siirto, uhkaus ja mattisiirto (tai jatko) - vaihtavat syklisesti roolia (tehtävää) mahdollisuuksien mukaan samaa mustan siirtoa vastaan vähintään kahdessa vaiheessa (houkutus/ratkaisu; useampi muoto tai ratkaisu jne.) seuraavan kaavion mukaan: 1.A (2.B) a 2.CX 1.B (2.C) a tai b 2.AX. Kaikki nappulat ja vaatimukset ovat sallittuja.

Tuomari: Branislav Djurasevic. Tehtävät 31.5.1990 mennessä osoitteeseen: Milos Tomasevic, Lole Ribara 35, YU-11000 BEOGRAD, JUGOSLAVIA. Esimerkkitehtävä: P. Gvozdjak, Mat 1988: Kh5 Dh8 Td3 g5 Lg7 h7 Rc6 g1 sd2 g2 h2 - Kf4 De3 Te1 g3 Ld4 Rh3 sd7 f7 g4 (11+9), 2X, a) kuvio b) madrasi. (a: 1.Lh6! (2.Tg4X) 1.- De5/Rg5 2.hxg3/Lg5X b: 1.Txg4! (2.hxg3X) 1.- De5 2.Lh6X

Koonnut Kari Valtonen

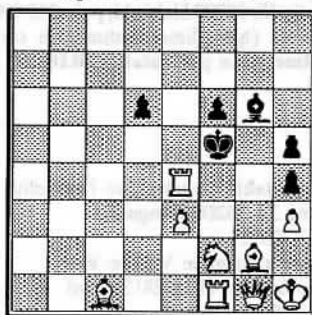
MENESTYNEITÄ OIVALLUKSIA

Antero Harju Kuusankoskelta tiedotti allaolevien 2-siirtoisten sijoittumisesta. Ne löytyvät Matti Myllyniemen kirjasta "Toteutuneita oivalluksia", jossa on paljon muitakin tehtäviä, joiden mahdollinen menestys ei kirjan valmistumisvaiheessa (1980) ollut tiedossa. Seuraavassa luettelo lähteistä, joissa tällaisia tehtäviä on julkaistu, suluisia tehtävän numero *Matin* kirjassa: SCHACH (25, 243, 250), SCHACH-ECHO (106, 219, 230, 255), TIDSKRIFT FÖR SCHACK (105, 198, 236), DIAGRAMMES (116), MAT (136), THE PROBLEMIST (195, 286) PROBLEMBLAD (209), EUROPE ECHECS (214), DIE

SCHWALBE (221, 263) BRITISH CHESS MAGAZINE (222), THEMES-64 (240 korj.), FEENSCHACH (242, 249, 283). Joku, jolla olisi ko. lähteitä n. 10 vuoden takaa (tuomiot voivat toki olla paljon tuorempiakin!), voisi ystävällisesti tarkistaa kyseisten vuosikilpailujen tuomiot. Joukossa on yhteistehtäviäkin, joten mahdolliset laatijakumppanit tietänevät jotakin. Sekin on tieto, että tehtävä ei ole sijoittunut! Tiedot puheenjohtajalle tai sihteerille. Kiitos!

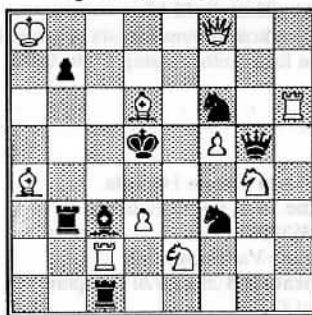
Tällä hetkellä voimassa olevaa korjaus- ja täydennyslistaa *Matin* kirjaan saa sihteeriltä.

Matti Myllyniemi
2. palk. Skakbladet 1978

1.Te7! (2.Le4,Re4,e4) 1.- L- /d5/Kg5 2.Le4/Re4/e4X. "Kolme valkeaa patteria uhkaa avautua samaan ruutuun. Kukin mustan puolustusmahdollisuus torjuu uhista kaksi, mutta kolmas jää mattisiirroksi." (Tuomari: Jan Mortensen) Tehtävä, jokasis esittää Fleck-teemaa, on *Matin* kirjassa no 8.

Matti Myllyniemi
1. palk. Skakbladet 1980

*1.- Le5/Re8/Dg8 2.Lb3/Df7/Re3X 1.Lc5! (2.Dd6X) 1.- Le5/Re8/ Dg8 2.Df7/Lb3/Re4X. "Kolme malinmuutosta, joista kaksi esittää vuorottelua (ts. valkean mattisiirrot vaihtavat paikkaa)." (Tuomari: Jan Mortensen) Tehtävä no 132 em. kirjassa.

TEHTÄVÄLEHTIEN TILAUKSET

ST välittää jäsenilleen mm. seuraavien ulkomaisten tehtävälehtien vuositulauksia..

Springaren (Ruotsi) n. 100 mk
Thema Danicum (Tanska)
The Problemist (Englanti), 6 numeroa, n. 90 mk
Die Schwalbe (L-Saksa), 6 numeroa, n. 100 mk
Feenschach (L-Saksa) jos ilmestyy
Probleemblad (Hollanti), 6 numeroa, n. 120 mk
Diagrammes (Ranska), 4 kaksoisnumeroa, n. 200
EG (Englanti, lopputehtäviä), 4 numeroa, 65 mk
US Problem Bulletin (USA), 6 numeroa, 60 mk(?)

Hinnat ovat arvioita. Ensi vuoden tilausten on oltava taloudenhoitajalla **marraskuun loppuun** mennessä.

Tilaukset laskutetaan vuoden 1990 puolella yhdellä kertaa, kun lopulliset hinnat ovat tiedossa.

ST:N TEHTÄVÄILLAT

Helsingissä jatkuvat avoimet tehtäväillat "Pauligin huvilassa" Mechelininkatu 36 joka toinen tiistai klo 18.15-21.30. Loput syksyn päivämäärät ovat 10.10., 24.10., 7.11., 21.11. ja 12.12.

Alaosastojen kokoontumisajoista ja -paikoista saa tietoja alla luetelluilta osastojen edustajilta.

Puheenjohtaja Hannu Harkola

Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki
puh. 90-353898

Sihteeri Kari Valtonen

Muroleenkatu 8 B 39, 33720 Tampere
puh. 931-183173

Taloudenhoitaja Kauko Virtanen

Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta,
puh. 931-483447

Pankkitilit:

Postipankki TA 4659 65-1

SYF Hki-Eroittaja 215321-8587

KOP Hki-Keskusta 127950-120643

ST:N SYYSPÄIVÄT

ST järjestää **28.-29.10.** syyspäivät Tammelan Pääjärvellä Suomen Rottweilerystävien tiloissa. Ohjelma alkaa klo 12 lauantaina ja päättyy noin klo 16 sunnuntaina sisältäen seuraavaa:

Lauantai 28.10.:

- keskustelua ratkaisijoiden luokittelujärjestelmästä
- pikalaadintakilpailu
- lyhyitä esitelmiä
- tehtävien näyttöä
- sauna

Sunnuntai 29.10.:

- katsaus WCCT-tilanteeseen
- kirjaesittelyä
- keskustelua tehtävämestarin arvoista
- pikaratkaisukilpailu

Osanottomaksu on 100 mk hengeltä koko ajalta tai 40 mk yhdeltä päivältä, sisältää myös ruokailut.

Mukavuudet ovat rajoitetut. Kylmä vesi tulee keittiöön, mutta puucee on ulkona ja erillinen sauna-rakennus toimii pesupaikkana. Majoitustilaa on noin 10 hengelle. (Lattiatilaa riittää lisäksi.) Perille pääsyyn tarvitaan omaa autoa, jota ilman oleville pyritään järjestämään kyyti.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot: Hannu Harkola, Ampujantie 18, 00700 Helsinki, puh. 353 898 (koti) tai 163 4142 (työ). Ilmoittautumisten on oltava perillä **viimeistään perjantaina 20.10.**

Pirkanmaan tehtäväkerho: Jan Hannelius

Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
puh. 931-770073

Satakunnan alaosasto: Veikko Valo

Koivistonpuistikko 47 B, 28130 Pori
puh. 933-25648

Turun alaosasto: Timo Kallio

Sirkkalankatu 6 B 16, 20520 Turku
puh. 921-325355

Toimitus: Hannu Harkola

Painos: 300 kpl

Painopaikka: Pikapaino Paatelainen Oy